

ת"פ 8098/00 - זיאד אלעליוν נגד מדינת ישראל/ המרכז לגבית קנסות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 8098/00 מדינת ישראל נ' אלעליון ואח'
תיק חיזוני:

בפני כבוד סגן נשיאו נתן זלוטובר
ה המבקש זיאד אלעליון
נגד מדינת ישראל/ המרכז לגבית קנסות
המשיבה

החלטה

הסמכות לדון בבקשת לביטול תוספת הפיגורים מסורה לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש והטיל עליו את חובת הפיizio.

סעיף 5 ג לחוק המרכז לגבית קנסות, אגרות והוצאות התשנ"ה- 1995 קובע:

"עובד המדינה שהוא עורך דין בעל ניסיון של שלוש שנים, שמיןה שר המשפטים לעניין זה, רשאי לפטור חייב, על פי בקשתו, מתשלום תוספת פיגורים, כולה או חלקה, שהיתו附隨 על פי דין לחוב כהגדתו בסעיף 1, למעט לפי פסקה (6) להגדרת "חוב", אם שכנו כי היו סיבות סבירות לאיי תשלום החוב, כולה או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החיבב המצדיקות פטור כאמור; ביקש החיבב פרישה או דחיה של תשלום חוב אגב טיפול בבקשת לפטור מתשלום תוספת פיגורים, רשאי עובד המדינה האמור להורות על פרישת תשלום החוב או דחיתו".

סעיף 1(6) לחוק מתיחס לפיצוי שנקבע במסגרת הליך פלילי, כמשמעותו בסעיף 77 לחוק העונשין.

סעיף 77 (ג) לחוק העונשין מחייב את ההוראות החלות על "קנס" גם על גביה פיצוי. משכך, יש להחיל את סעיף 69 לחוק העונשין, העוסק בשאלת מתן הפטור מtospat בגין "קנס", גם על "פיצוי".

פטור מתשלום התוספת

69.(א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שכנו כי היו סיבות סבירות לאיי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע.

בהתאם לאמור, הסמכות לדון בבקשת לפטור מתשלום תוספת פיגורים בגין "פיצוי" מסורה לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש ואשר הטיל עליו את חובת הפיizio. (ראו לעניין זה ברע"א 11/8994 ויסאם חיליל נ' מדינת ישראל).

כבר עתה יאמר, כי הפייצי שນפק לחובת המבוקש, לרבות תוספת הפיגורים והריביות שהתווסף לו, נפקחו לזכותו של נפגע העבירה. משכך, היה על המבוקש לצרפו כמשיב לבקשה ודי בכך כדי לדוחות את בקשתו. אך, לאור העובדה שלבקשת ביהם"ש ובסיוע המשיבה, עמדתו של נפגע העבירה הובאה בתגובה המרכז לגביית קנסות, אדון בבקשתם לוגפה.

המדובר בפייצי בסכום של 30,000 ₪ שהושת על המבוקש **בשנת 2000 (!!!)**, בגין עבירות של סחיטה באיזומים.

לא שוכנעתי, כי לבקשת היו סיבות סבירות לאו תשלום הפייצי במועד שנקבע. כמו כן, לא הציג המבוקש טעם סביר לכך שהגיש בקשה זו ביום - כ- 23 שנים לאחר מועד התשלום שנקבע ומדוע עד היום לא שילם ولو את קרן החוב, חרב הפניות שנעושו אליו באמצעות המרכז לגביית קנסות ונקיות ההליכים הרבים שנעושו מצד המרכז לגביית קנסות.

המבקש אף לא עשה כל מאמץ מצדו לשלם את כספי הפייצי ורק "בזכות" הליר פשיטת الرجل שנקט המבוקש התקבל במרכז סכום כולל של 12,489 ₪ שנזקפו תחילת לטובת תיק הפייצי בהתאם להוראות סעיף 3 (ד) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995 וזאת הגם שנגד המבוקש פתוחים 47 תיקים במרכז לגביית קנסות בסכום כולל של 246,780 ₪ לרבות תוספת פיגורים והוצאות.

ודוק, גזר הדין בעניינו של המבוקש ניתן במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, במסגרת הווסכם כי הנאשם "יפצה" את המתלוּן **בסכום 30,000 ₪, שהוא למעשה הסכום שהמבקש לקח ממנו בסחיטה ובאיומים!**

הנה כי כן, מלכתחילה לא נקבע פייצי במהותו לטובת נפגע העבירה, כי אם השבת הכספי שלקח ממנו המבוקש, אך גם זאת לא עשה המבוקש וכיום, פונה המבוקש למחיקת הפרשי הצמדה, ריבית ופיגורים, באשר לכף שלקח לפני 23 שנים.

יתרה מכך, ב"כ הנאשם הדגיש בבקשתו לקבלת הסדר הטיעון כי **"בהתצתו הנאשם לפצות את המתלוּן בסכום של 30,000 ₪ עוזה הנאשם, כל שביכולתו על מנת להקטין נזקו של המתלוּן"** והדבר אף נלקח בחשבון בגזר הדין ובקבלה ההסדר, בו נכתב **"לצד הזכות עומדת גם, נכונותו של הנאשם לפצות את המתלוּן ولو ע"י השבת הכספי שקיבל מהמתלוּן."**.

ישנה חשיבות לתשלום הפייצי שנקבע במסגרת גזר הדין לטובת נפגעי עבירה בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין. לתשלום הפייצי מספר תכליות וכי שקבע בית המשפט העליון בע"פ 6452/09 **קאסט עלי נ' מדינת ישראל :**

כבר נקבע כי הפייצי שນפק מכוח סעיף 77 לחוק העונשין אינו בבחינת עונש נוסף מוטל על הנאשם בגין ביצוע העבירה, אלא בבחינת פייצי לנפגע העבירה... הפייצי האמור הינו בעל רכיב אזרחי דומיננטי אך הוא מושפע מסבירתו הפלילית ומהנורמות המאפיינות אותה, ולפיכך הוא בעל מספר תכליות שונות, ביניהן: **מתן סעד מיידי לנפגע העבירה, מבלי שייאלץ להמתין לסיום ההליכים האזרחיים בעניינו ולעתים אף יחסן ממנו, אם יסתפק בסכום הפייצי, המפגש המחויש עם העבריין שפגע בו במסגרת הליכים אזרחיים; הכרה חברתיות בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, חלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותו במסגרת הליך זה ואף יסוד של היטהרות לעברין עצמו, שחיובו בפייצי לטובת הנפגע עשו לתרום לשיקומו.."**

תכליות אלה מתקיימות ביותר כאשר מדובר בפייצי מסוים על ידי הצדדים, במסגרת הסדר טיעון, כאשר הסכם

המוסכם הוא למעשה השבת הכספי שלקח הנאשם מפגיעה העבירה בסחיטה ובאיומים.

בנסיבות אלה, החשיבות שבתשלום הפיזי ובקיים תכליות אלה מתגברות וביחד שכך, כאשר הן נלקחו בחשבון לטובת המבקש במסגרת גזר הדין.

בנסיבות אלה, בכל הבודד להליך השיקום, לא רק שאין זה צודק שנפגע העבירה לא יפוצח ואפילו לא יקבל את מה שנלקח ממנו תוך ביצוע עבירות חמורות אלא גם יש מידה לא מבוטלת של עוזת מצח לבקשה שלא רק שתוספות הפיגור יבוטלו אלא גם סכום ה"קרן" - הסכום שנגצל לפני מעלה מ 23 שנים. יחולק לשיעורי תשלום, וכל זה לא רק **על חשבון נפגע העבירה** אלא גם בעלי אפילו לציננו כמשמעות בקשה.

בעניין בקשה המבקש לפרישת החוב לתשלום, באפשרותו להגיש בקשה למרכז לגביית קנסות, שהוא בעל הסמכות לכך על פי החוק.

בנסיבות אלה, אני דוחה את בקשתו של המבקש.

ניתנה היום, כ"ד שבט תשפ"ג, 15 פברואר 2023, בהעדך
הצדדים.